

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

УДК 658.1

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14916367>

**Оцінка впливу глобальних економічних змін на стратегії
підприємництва та торгівлі в Україні**

Задорожна Іванна Василівна,

кандидат економічних наук, доцент,

кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту,

факультет історії та міжнародних відносин, ДВНЗ "УжНУ", м. Ужгород,

Україна, <https://orcid.org/0000-0003-4491-6427>

Нікулін Андрій Сергійович,

технолог і технік машинобудування, Smart-mechtech, м. Київ, Україна,

<https://orcid.org/0009-0007-1588-9411>

Павлюк Тетяна Сергіївна,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри підприємництва, менеджменту організацій та

логістики, факультет менеджменту, Запорізький національний університет,

м. Запоріжжя, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-7480-5475>

Прийнято: 06.02.2025 | Опубліковано: 24.02.2025

Анотація. У статті розглянуто вплив глобальних економічних змін на українське підприємництво та торгівлю. У дослідженні розроблено ефективні механізми дії бізнесу в сучасних умовах господарювання, визначено основні

ризиків та виявлено оптимальні шляхи розвитку підприємництва й торгівлі в умовах сталого розвитку.

Метою наукової розвідки є оцінка впливу глобальних економічних змін на підприємництво та торгівлю в Україні, визначення основних викликів і формулювання шляхів адаптації бізнесу до сучасних ринкових умов господарювання. Для досягнення наведеної мети були поставлені головні завдання: обґрунтувати основні глобальні економічні зміни, що мають вплив на підприємницьку діяльність; виокремити найважливіші виклики для українського бізнесу в умовах сьогодення; проаналізувати стратегії торговельних підприємств і збереження їх на ринку конкурентних позицій; запропонувати рекомендації, що допоможуть підвищити ефективність державної підтримки підприємництва та торгівлі в Україні.

Методологія дослідження охоплює механізми та принципи, які використовують з метою оцінки впливу глобальних економічних змін на розвиток підприємництва та торговельної діяльності в Україні. У процесі роботи застосовано загальнонаукові та спеціальні методи, завдяки яким здійснено всебічну оцінку впливу глобальних економічних змін, зокрема виокремлено головні ризики та можливості для українського бізнесу у сфері торговельної діяльності.

Під час дослідження з'ясовано, що стратегії підприємництва та торгівлі в Україні ґрунтуються на: високопродуктивних інноваціях, експортній орієнтації, стійкому розвитку, гнучкості операцій і пристосуванні до глобальних викликів. За цих умов для успішного функціонування важливо інтегрувати сучасні управлінські підходи, розширювати відносини на міжнародних ринках і підвищувати рейтинг внутрішньої торгівлі в Україні.

У висновках аргументовано, що загальна оцінка впливу глобальних економічних змін на підприємництво та торгівлю в Україні є гібридною, тобто цифровізація, міжнародне партнерство та екологічні стандарти відкривають

нові можливості, тоді як економічна нестійкість, економічні ризики та руйнування інфраструктури створюють серйозні перешкоди.

Ключові слова: глобальні економічні зміни, стратегії, адаптація бізнесу, конкурентоспроможність, цифровізація, економічна стійкість.

**Assessing the impact of global economic changes on business and trade
strategies in Ukraine**

Ivanna Zadorozhna,

PhD in Economics, Associate Professor,

Department of Business Administration, Marketing and Management,

Faculty of History and International Relations, DVNZ "UzhNU", Uzhgorod,

Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-4491-6427>

Andrii Nikulin,

Mechanical Engineering Technologist and Technician, Smart-mechtech,

Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0007-1588-9411>

Tetiana Pavliuk,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the

Department of Entrepreneurship, Management of Organizations and Logistics,

Faculty of Management, Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia,

Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-7480-5475>

Abstract. The article examines the impact of global economic changes on Ukrainian business and trade. This study allowed to develop effective mechanisms for business to adapt to the current economic environment, identify the main risks and identify the best ways to develop entrepreneurship and trade in a sustainable manner.

The goal is to assess the impact of global economic changes on business and trade in Ukraine, identify the main challenges and formulate ways to adapt business to current market conditions. To achieve this goal, the following key tasks were set: to substantiate the main global economic changes that affect business activities; to identify key challenges for Ukrainian business in the current environment; to analyze the strategies of trading enterprises and their competitive positions in the market; to offer recommendations that will help to increase the effectiveness of state support for entrepreneurship and trade in Ukraine.

The research methodology includes mechanisms and principles used to assess the impact of global economic changes on the development of entrepreneurship and trade in Ukraine. In writing the article, the author used general scientific and special methods that allowed to assess the impact of global economic changes from different angles, in particular, to identify the main risks and opportunities for Ukrainian business in the field of trade.

The study proves that business and trade strategies in Ukraine are based on the following key elements: high-performance innovation, export orientation, sustainable development, flexibility of operations, and adaptation to global challenges. Under these conditions, it is important to integrate modern management approaches, expand relations in international markets, and improve the rating of domestic trade in Ukraine for successful functioning.

The conclusions show that the overall assessment of the impact of global economic changes on business and trade in Ukraine is hybrid, i.e., some factors (digitalization, international partnerships, and environmental standards) open up new opportunities, while others (economic volatility, economic risks, and infrastructure destruction) pose serious obstacles.

Keywords: global economic changes, strategies, business adaptation, competitiveness, digitalization, economic sustainability.

Постановка проблеми. Глобальні економічні зміни, викликані такими факторами, як військові конфлікти, енергетичні кризи, пандемія COVID-19, санкційна політика та цифрова трансформація, суттєво впливають на стратегії підприємництва та торгівлі.

Національні підприємства стикаються з проблемами, які охоплюють валютні коливання, інфляційні процеси, зростання вартості енергоресурсів, розрив логістичних ланцюгів, обмежений доступ до фінансування та недостатність інвестицій. Водночас адаптація до змін через впровадження нових бізнес-моделей, цифровізацію та орієнтацію на зовнішні ринки створює потенціал для сталого економічного зростання.

Вивчення впливу глобальних економічних змін на українське підприємництво та торгівлю є актуальним як з наукового, так і практичного погляду. Це дослідження дозволяє розробити ефективні механізми адаптації бізнесу до нових умов, визначити головні ризики та знайти оптимальні шляхи розвитку підприємництва в умовах нестабільності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Чимало дослідників підкреслюють вагомий вплив глобальних економічних змін на розвиток підприємництва та торгівлі в Україні, акцентуючи на таких факторах як економічна нестабільність, технологічні інновації, зміни в міжнародних торговельних відносинах, екологічні виклики та вплив факторів конкурентоспроможності [1; 3; 4; 6; 7; 8; 9; 14; 15].

У своїй праці Різник Д. В., Ємець В. В. та Магнушевська Т. М. досліджують зміни в економіці України та їх вплив на підприємницьке ринкове середовище. Автори наголошують, що негативно позначаються на розвитку інвестиційної діяльності та міжнародних торговельних зв'язках країни військові дії, глибока політична криза, відсутність внутрішнього консенсусу тощо, що вимагає адаптації стратегій підприємства до нових викликів [12].

Рагуліна Н. В. зазначає, що нестабільність валютних курсів, високі кредитні ставки та обмежений доступ до фінансових ресурсів створюють значні бар'єри для підприємництва, що своєю чергою потребує нових стратегічних підходів до ведення бізнесу [11].

Різник Д. В. і Тарасова О. В., аналізуючи вплив монетарної політики на економічний розвиток України в контексті глобальних економічних змін, зазначають, що підприємницька діяльність має бути гнучкою та адаптивною до змін фінансового середовища, оскільки коливання валютного курсу, зміни облікових ставок й інфляційні процеси значно впливають на стратегії бізнесу [13].

Перегуда Ю. А. наголошує на значенні регіональної політики для розвитку підприємництва в умовах глобальних економічних змін. Науковець зазначає, що розвиток середнього класу, що є основою стійкої економіки, – важливий чинник зміцнення національного підприємництва. Водночас конкурентоспроможність аграрного сектору, що є важливим для міжнародної торгівлі, має бути підкріплена ефективними реформами [10].

Цегельник Н. І. аналізує фінансові аспекти діяльності підприємств в умовах економічних змін, акцентуючи на необхідність оцінки кредитоспроможності підприємств для забезпечення їхньої фінансової стійкості. Автор зазначає, що доступ до фінансових ресурсів є головним фактором у розробці довгострокових стратегій розвитку бізнесу [15].

Гирич С. В. досліджує вплив глобальних змін на підприємства торгівлі, зокрема в умовах війни, акцентує на важливість державної підтримки, фінансової допомоги, податкових пільг і логістичних стратегій для адаптації підприємств до нових економічних реалій. Дослідження містить практичні рекомендації щодо відновлення, розвитку бізнес-процесів в умовах глобальної нестабільності [4].

Отже, аналіз наукових досліджень та публікацій свідчить, що існує чимало викликів, які впливають на підприємництво та торгівлю в Україні в

умовах глобальних економічних змін. Водночас деякі дослідники пропонують різні підходи до подолання цих проблем, зокрема економічні реформи, стратегічне планування та державну підтримку бізнесу.

Виокремлення нерозв'язаних раніше частин загальної проблеми.

Попри значну кількість наукових праць, проблеми адаптації бізнесу України до обмежень та можливостей глобальних змін залишаються недостатньо вивченими. Зокрема, потребує подальшого дослідження вплив нових логістичних і фінансових викликів на підприємницьке середовище, насамперед в умовах економічної нестабільності та трансформації ринків. Відсутні також комплексні аналітичні роботи, що дають оцінку викликам, ризикам і очікуваним результатам від реалізації стратегій підприємництва та торгівлі в Україні.

Окрім того, недостатньо досліджені механізми державної підтримки підприємництва, які спрямовані на формування сприятливого бізнес-клімату, мінімізацію регуляторного тиску та підтримку підприємств у періоди криз. Зазначені прогалини в наукових дослідженнях потребують ґрунтовного аналізу з метою підвищення стійкості українських підприємств і зміцнення їхньої ефективності в умовах глобальних економічних змін. Пропоноване дослідження має на меті заповнити ці недоліки та розробити адаптивні й перспективні стратегії підприємництва та торгівлі в Україні, що орієнтовані на довгострокову стабільність та конкурентоспроможність.

Формулювання цілей статті (визначення завдання). Метою дослідження є оцінка впливу глобальних економічних змін на підприємництво та торгівлю в Україні, визначення найважливіших викликів і шляхів адаптації бізнесу до нинішніх ринкових умов.

Для розв'язання поставлених завдань необхідно:

- обґрунтувати основні глобальні економічні зміни, які чинять вплив на підприємницьку діяльність в Україні;

- виокремити головні виклики для українського бізнесу в умовах сьогодення;
- проаналізувати стратегії торговельних підприємств і збереження їх на ринку конкурентних позицій;
- запропонувати рекомендації щодо підвищення ефективності державної підтримки підприємництва та торгівлі в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний самодостатній розвиток бізнесу в ринкових умовах, зокрема наслідки глобалізації, диджиталізації, військових конфліктів та інтеграції до європейського ринку, змушує його адаптувати свої стратегії для збереження конкурентоспроможності та сталого розвитку. Підприємства борються з постійними викликами, серед яких економічна нестабільність, зміни в нормативних актах, необхідність впровадження інноваційних технологій і зростання конкурентної боротьби як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

Сьогодні набуває особливого значення підприємницька та торговельна політика, оскільки стратегічний підхід до розвитку бізнесу дозволяє забезпечити ефективну діяльність суб'єктів господарювання, адаптацію до змін ринкової кон'юнктури та використання нових можливостей для зростання. Основними категоріями сучасних стратегій можна вважати: інноваційні та технологічні; експортноорієнтовані; сталого розвитку та екологічної відповідальності; адаптивні та антикризові; розвитку малого та середнього бізнесу (МСБ); логістичні та інфраструктурні (табл. 1).

Таблиця 1

Категорії та заходи стратегій підприємництва й торгівлі в Україні

№	Категорія стратегії	Основні заходи
1	Інноваційні та технологічні стратегії	1. Впровадження цифрових технологій, автоматизація бізнес-процесів, використання Big Data та штучного інтелекту. 2. Перехід до електронної комерції (e-commerce), розвиток маркетплейсів і онлайн-платформ.

		3. Використання фінансових технологій (FinTech) та блокчейн-рішень для забезпечення прозорості транзакцій.
2	Експортноорієнтовані стратегії	1. Диверсифікація ринків збуту (ЄС, США, Азія, Африка). 2. Відповідність міжнародним стандартам (ISO, HACCP, сертифікація продукції). 3. Використання угоди про зону вільної торгівлі з ЄС.
3	Стратегії сталого розвитку та екологічної відповідальності	1. Впровадження екологічно чистих технологій (Green Deal). 2. Перехід на альтернативні джерела енергії, зменшення викидів. 3. Використання циркулярної економіки та екологічного маркування продукції.
4	Адаптивні та антикризові стратегії	1. Гнучкість бізнес-моделей, оптимізація витрат і логістики. 2. Розвиток локального виробництва та імпортозаміщення. 3. Використання державних програм підтримки бізнесу (гранти, кредити).
5	Стратегії розвитку малого та середнього бізнесу (МСБ)	1. Створення бізнес-інкубаторів, акселераторів, технопарків. 2. Державні програми кредитування та пільгового оподаткування МСБ. 3. Розвиток кооперативів і партнерських мереж.
6	Логістичні та інфраструктурні стратегії	1. Оптимізація транспортних шляхів для експорту (логістичні хаби на західному кордоні). 2. Інвестиції в модернізацію портів, залізниці, автомобільного транспорту. 3. Використання мультимодальних перевезень, співпраця з міжнародними транспортними підприємствами.

Джерело: сформовано автором на підставі [4; 7; 8; 14].

Отже, стратегії розвитку підприємництва та торгівлі в Україні є важливим інструментом забезпечення стійкого економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного бізнесу та його інтеграції в міжнародні ринки. Вони охоплюють різні аспекти діяльності підприємств – від впровадження інновацій і розширення експорту до адаптації в умовах кризи та сталого розвитку.

У таблиці 2 наведено основні категорії стратегії українських підприємств, їхні очікувані результати, головні виклики та ризики, що можуть перешкоджати ефективному впровадженню, а також приклади успішної реалізації цих стратегій на практиці. Це дозволяє оцінити ефективність різних підходів до розвитку підприємництва та визначити напрями подальшого підвищення економічного рівня.

Таблиця 2

Стратегії підприємництва та торгівлі в Україні: очікувані результати,
виклики та приклади впровадження

№	Категорія стратегії	Очікувані результати	Виклики та ризики	Приклади успішного впровадження
1	Інноваційні та технологічні стратегії	Підвищення ефективності, розширення ринків, зменшення витрат	Значні витрати на впровадження та потреба в кадрах	Monobank (FinTech), Rozetka (e-commerce)
2	Експортноорієнтовані стратегії	Збільшення експорту, інтеграція в глобальні ринки	Бар'єри сертифікації, конкуренція та логістика	МХП (агроекспорт), Nemiroff (алкогольний експорт)
3	Стратегії сталого розвитку	Зниження впливу на довкілля, економія ресурсів	Висока вартість технологій і нормативні обмеження	Biosphere Corporation (екопродукти)
4	Адаптивні та антикризові стратегії	Стійкість бізнесу, зменшення залежності від імпорту	Нестабільність економіки та доступ до фінансів	Нова пошта (адаптація логістики до викликів війни)
5	Стратегії розвитку МСБ	Зростання кількості підприємств, створення робочих місць	Недостатнє фінансування та бюрократія	Стартапи в UNIT.City, державні гранти для малого бізнесу
6	Логістичні та інфраструктурні стратегії	Зменшення витрат на транспортування, ефективні поставки	Проблеми з інфраструктурою, корупція, війна	Укрзалізниця (модернізація вантажних перевезень)

Джерело: власна розробка авторів.

Стратегії підприємництва та торгівлі в Україні ґрунтуються на технологічних інноваціях, експортній орієнтації, стійкому розвитку, еластичності бізнес-процесів і адаптації до глобальних викликів. Для успішного розвитку важливо інтегрувати підходи сучасного управління, розширювати відносини на міжнародних ринках і підвищувати результативність торгівлі [14].

Глобальні економічні зміни мають суттєвий вплив на розвиток підприємництва та торгівлі, визначаючи стратегічні пріоритети бізнесу, адаптацію до нових умов ринку та пошук конкурентних переваг. Серед головних факторів, що впливають на зазначені сфери, можна виокремити

економічну нестабільність, технологічний розвиток, зміни у світових торговельних розрахунках, екологічні виклики та геополітичні ризики [7].

Одним із найвагоміших чинників впливу є глобальні економічні кризи, які змушують підприємства переглядати бізнес-моделі, скорочувати витрати, знаходити нові ринки та змінювати підходи до управління ризиками. Особливо гостро в Україні відчувається вплив фінансових криз, оскільки нестабільність курсу валют і високі кредитні ставки ускладнюють доступ бізнесу до фінансових ресурсів.

Не менш важливим є вплив технологічних змін, що сприяють розвитку цифрової економіки. Автоматизація бізнес-процесів, упровадження Big Data, штучного інтелекту та FinTech-рішень змінюють традиційні підходи до ведення підприємництва [2]. Зростання іміджу електронної комерції (e-commerce), маркетплейсів і онлайн-торгівлі вимагає від підприємств певної гнучкості та інноваційного підходу до ведення бізнесу.

Зміни в міжнародних відносинах торговельних підприємств також відіграють важливу роль в розвитку підприємництва. Військова агресія проти України, санкції, зміни в митному регулюванні та торговельні війни можуть суттєво вплинути на доступ до міжнародних ринків вітчизняних підприємств. Угода про зону вільної торгівлі з ЄС відкриває нові перспективи для українського бізнесу, водночас має відповідати міжнародним стандартам і сертифікації продукції.

Певним нюансом є екологічні виклики та стратегії сталого розвитку. У контексті Green Deal (Європейського зеленого курсу) та екологічної відповідальності, підприємства змушені вкладати кошти в енергоефективність, альтернативні джерела енергії та впроваджувати принципи циркулярної економіки.

Глобальні економічні зміни формують виклики для ланцюгів логістики та інфраструктури. Перебої в ланцюгах постачання, стрімке зростання

вартості перевезень та брак сировини змушують бізнес шукати нові рішення в логістичних шляхах, розвивати локальне виробництво та імпортозаміщення.

Отже, глобальні економічні зміни мають багатовекторний вплив на підприємництво та торгівлю в Україні. Вони створюють як ризики, так і перспективи, вимагаючи від бізнесу гнучкості, стратегічного планування та впровадження інноваційних підходів до розвитку.

Водночас важливу роль в забезпеченні стійкості підприємницького середовища відіграє державна підтримка, що сприяє подоланню кризових явищ і стимулює економічне зростання [5].

В умовах глобальної економічної нестабільності державна політика має бути спрямована на формування позитивного бізнес-клімату, зниження регуляторного тиску та підтримку підприємств у періоди криз. Головні напрями державної підтримки подані на рис. 1.

Головні напрями державної підтримки	Фінансове стимулювання бізнесу	
	надання пільгових кредитів, субсидій і грантів, зокрема для малого та середнього підприємництва	
	Податкові преференції	
	спрощення системи оподаткування, тимчасові податкові канікули та зниження податкового навантаження на стратегічні галузі	
	Розвиток інфраструктури та логістики	
	модернізація транспортних коридорів, створення логістичних хабів для полегшення експорту	
	Інвестиції в цифровізацію	
	сприяння переходу бізнесу на цифрові технології, розвиток e-commerce, підтримка стартапів у сфері інновацій	
	Міжнародна співпраця	
	активізація роботи у сфері міжнародних економічних угод, просування українських товарів на світові ринки	

Рис. 1. Головні напрями державної підтримки підприємництва та торгівлі України

Джерело: власна розробка авторів.

Завдяки комплексному підходу до підтримки підприємництва та торгівлі, Україна може мінімізувати негативні наслідки глобальних економічних змін, підвищити конкурентоспроможність національної економіки та створити передумови для стійкого розвитку бізнесу, навіть в умовах глобальних викликів.

Отже, узгоджені дії держави, бізнесу та міжнародних партнерів дозволять торговельним підприємствам України не лише адаптуватися до сучасних економічних викликів, а й закласти фундамент для довготривалого та стабільного економічного зростання.

Висновки. Глобальні економічні зміни є значним викликом для українського підприємництва та торгівлі. Проте адаптація до нових умов через цифровізацію, інновації, експортну диверсифікацію та державну підтримку може стати основою для стійкого розвитку національної економіки. Формування ефективних стратегій підприємницької діяльності дозволить Україні не лише подолати кризові явища, а й посилити конкурентні переваги на міжнародній арені.

Загальна оцінка впливу глобальних економічних змін на підприємництво та торгівлю в Україні є змішаною. Такі фактори, як цифровізація, міжнародна співпраця та екологічні стандарти відкривають нові можливості, тоді як економічна нестабільність, руйнування інфраструктури та фінансові ризики створюють серйозні перешкоди.

Для мінімізації негативного впливу необхідно:

- розвивати державні механізми підтримки бізнесу;
- залучати міжнародні інвестиції для модернізації виробництва;
- розширювати логістичні можливості для ефективної міжнародної торгівлі;
- інвестувати в технологічні інновації та цифрову економіку.

Отже, успішність стратегії підприємництва та торгівлі в Україні залежатиме від здатності бізнесу адаптуватися до викликів і використовувати можливості, які відкривають глобальні економічні зміни.

Список використаних джерел

1. Білоус С., Бривус А. Адаптація бізнес-стратегії підприємства до умов воєнного конфлікту. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-106> (дата звернення: 16.11.2024).
2. Василенко Т. М., Цегельник Н. І. Використання Digital технологій в бухгалтерському обліку. *Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна*

парадигма в умовах сталого розвитку : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф., 10 груд. 2020 р. Київ : КНЕУ, 2020. С. 55–56. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/35138> (дата звернення: 16.11.2024).

3. Гарькава В. Ф., Славкова О. П., Волотовська Т. П. Управління ризиками в умовах нестабільності: виклики для менеджменту в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. Вип. 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13347958> (дата звернення: 16.11.2024).

4. Гирич С. Проблеми підприємств торгівлі в умовах воєнного стану та шляхи їх вирішення. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-79> (дата звернення: 16.11.2024).

5. Дикань В., Фролова Н. Напрями та інструменти державної підтримки розвитку малого та середнього бізнесу в Україні у воєнний час. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1309/1263>. (дата звернення: 16.11.2024).

6. Козлова І. М., Велика О. Ю., Козлов Н. В. Особливості стратегічного розвитку підприємств в умовах воєнного стану. *Бізнес Інформ*. 2023. № 5. С. 134–140. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-5-134-140> (дата звернення: 16.11.2024).

7. Короленко О. Б., Андрусенко Н. В., Поліщук І. Г. Вплив глобальних економічних викликів на розвиток підприємницької діяльності у сфері торгівлі. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 5. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14442689> (дата звернення: 16.11.2024).

8. Пашкуда Т. В., Афенді А. І. Напрями розвитку торгівлі в Україні в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-73> (дата звернення: 16.11.2024).

9. Перегуда Ю. А. Еволюція наукових поглядів на забезпечення конкурентоспроможності продукції тваринництва. *Наукові записки Львівського університету бізнесу і права*. 2022. Вип. 33. С. 43–50. URL:

<https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/564> (дата звернення: 16.11.2024).

10. Перегуда Ю. Соціально-економічна нерівність населення крізь призму урбанізаційних процесів у Столичному макрорайоні України. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Географічні науки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки*; редкол.: Н. Н. Коцан. Луцьк, 2017. № 8 (357). С.53–60.

11. Рагуліна Н. В. Оцінка ризиків глобальних економічних змін на стратегію підприємств в Україні. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 12. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14747074> (дата звернення: 16.11.2024).

12. Різник Д. В., Ємець В. В., Магнушевська Т. М. Вплив глобалізаційних процесів на українську економіку: аналіз та стратегії. *Академічні візії*. 2024. № 28. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/929> (дата звернення: 16.11.2024).

13. Різник Д. В., Тарасова О. В. Вплив монетарної політики на фінансову стабільність та економічний розвиток. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2024. № 6. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-6-9993> (дата звернення: 16.11.2024).

14. Струк Н. Р., Сосновська О. О. Маркетингові стратегії торговельного підприємництва у сфері роздрібної торгівлі. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 7. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14743680> (дата звернення: 14.01.2025).

15. Цегельник Н. І. Сучасні теоретичні аспекти визначення кредитоспроможності підприємств. *Social factors of economic growth, analysis of the effectiveness of tourism and management: collective monograph / International Science Group*. Boston: Primedia eLaunch, 2023. 7–13 p. URL: <https://surl.li/fabhqd> (дата звернення: 16.11.2024).